

ประวัติและความสำคัญของ พระพุทธศาสนา

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส.๑.๑ ม.๔-๖/๑** วิเคราะห์สังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ
- ม.๔-๖/๔** วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ม.๔-๖/๕** วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังคมชมพูทวีปในสมัยก่อนพระพุทธเจ้าประกาศพระพุทธศาสนา มีคติความเชื่อทางศาสนาที่หลากหลาย ซึ่งแตกต่างกับพระพุทธศาสนาที่มีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล มีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางและเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ๑) ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
- ๒) พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
- ๓) พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง

๓.๒ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสำรวจค้นหา	๒) ทักษะการวิเคราะห์
๓) ทักษะการจัดโครงสร้าง	๔) ทักษะการทำให้กระจ่าง
๕) ทักษะการพิสูจน์ความจริง	

๕.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้

๖ **ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)**

บทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๗ **การวัดและการประเมินผล**

๗.๑ การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๗.๒ การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ๑) ตรวจสอบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านการเมืองการปกครอง
- ๒) ตรวจสอบงานที่ ๑.๒ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านสังคม
- ๓) ตรวจสอบงานที่ ๑.๓ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ
- ๔) ตรวจสอบงานที่ ๑.๔ เรื่อง ลักษณะเด่นของสังคมชมพูทวีป
- ๕) ตรวจสอบงานที่ ๑.๕ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
- ๖) ตรวจสอบงานที่ ๑.๖ เรื่อง ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญา
- ๗) ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่าน
- ๘) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- ๙) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- ๑๐) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- ๑๑) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๗.๓ การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๗.๔ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๘ **กิจกรรมการเรียนรู้**

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่องที่ ๑

ลักษณะของสังคมชมพูทวีปในสมัย
ก่อนพระพุทธเจ้า

๒ ชั่วโมง

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. พระอาจารย์ขออาสาสมัครนักเรียน ๓-๔ คน ออกมาเล่าถึงจินตนาการเกี่ยวกับสังคมของคนในชมพูทวีป
๒. พระอาจารย์ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนที่พระพุทธเจ้าจะตรัสรู้และประกาศศาสนานั้นมีความแตกต่างจากปัจจุบัน แล้วสรุปภาพรวมในแต่ละด้านให้นักเรียนฟัง พร้อมใช้แผนที่ประกอบคำอธิบาย

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

พระอาจารย์แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นสมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๑. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาในเรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีป ในประเด็นสำคัญจนมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจน จากนั้นจับคู่กันเป็น ๓ คู่ ร่วมกันทำใบงาน ดังนี้
  - คู่ที่ ๑ ทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านการเมืองการปกครอง
  - คู่ที่ ๒ ทำใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านสังคม
  - คู่ที่ ๓ ทำใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ
๒. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่คู่ของตนรับผิดชอบ แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบของคู่ตนเองให้เพื่อนคู่อื่นฟัง
๓. พระอาจารย์เฉลยคำตอบในใบงานที่ ๑.๑-๑.๓ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

พระอาจารย์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการทำใบงานที่ ๑.๑-๑.๓ มาเป็นพื้นฐานในการทำ ใบงานที่ ๑.๔ เรื่อง ลักษณะเด่นของสังคมชมพูทวีป

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๑. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบในใบงานที่ ๑.๔ หน้าชั้นเรียน
๒. พระอาจารย์และนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า

วิธีสอนตามรูปแบบ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

ขั้นที่ ๑ ทบทวนความรู้เดิม

๑. พระอาจารย์ขออาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ชีวิตที่ได้รับความทุกข์มากที่สุด พร้อมบอกวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการดับทุกข์นั้น จากนั้นให้นักเรียนคนอื่นช่วยกันแสดงความคิดเห็น
๒. พระอาจารย์อธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต

ขั้นที่ ๒ แสวงหาความรู้ใหม่

นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ ๓ ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

สมาชิกแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น ๓ คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันทำ ใบงานที่ ๑.๕ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ขั้นที่ ๔ แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

๑. สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานที่ ๑.๕
๒. พระอาจารย์และนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ ๑.๕ สมาชิกตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมในส่วน of คำตอบที่ไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ ๕ สรุปและจัดระเบียบความรู้

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนา โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด พระอาจารย์คัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๖ ปฏิบัติและ/หรือแสดงผลงาน

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกข้อมูล/ข่าวสาร/ผลงาน หรือการกระทำของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลจำนวน ๒ เรื่อง แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดในใบงานที่ ๑.๖ เรื่อง ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางการพัฒนาศรัทธาและปัญญา
๒. พระอาจารย์และนักเรียนช่วยกันเสนอแนะผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ขั้นที่ ๗ ประยุกต์ใช้ความรู้

พระอาจารย์ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาไปเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

- พระอาจารย์มอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนเขียนบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๑๖

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.๔
- ๒) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - (๑) ธรรมปิฎก, พระ (ประยูรย์ ปยุตโต). ๒๕๔๑. **ธรรมบุญชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
  - (๒) ธรรมปิฎก, พระ (ประยูรย์ ปยุตโต). ๒๕๓๑. **หลักการศึกษามะพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
  - (๓) ไพศาล วิสาโล, พระ. ๒๕๒๗. **พุทธศาสนากับคุณค่าร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทียนวรรณ.
- ๓) เอกสารประกอบการสอน
- ๔) บัตรภาพ
- ๕) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ลักษณะของสังคัมหมพุทวิปด้านการเมืองการปกครอง
- ๖) ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง ลักษณะของสังคัมหมพุทวิปด้านสังคม
- ๗) ใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง ลักษณะของสังคัมหมพุทวิปด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ
- ๘) ใบงานที่ ๑.๔ เรื่อง ลักษณะเด่นของสังคัมหมพุทวิป
- ๙) ใบงานที่ ๑.๕ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
- ๑๐) ใบงานที่ ๑.๖ เรื่อง ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญา

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://th.wikipedia.org/wiki/พระพุทธศาสนา>
  - <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๒๖๒๗๔๒>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า	เขียนวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าอย่างเป็นเหตุเป็นผล ถูกต้อง ๓ ประเด็นขึ้นไป	เขียนวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าอย่างเป็นเหตุเป็นผล ถูกต้อง ๒ ประเด็น	เขียนวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าอย่างเป็นเหตุเป็นผล ถูกต้อง ๑ ประเด็น	เขียนวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าอย่างไม่เป็นเหตุเป็นผล
๒. การวิเคราะห์ผล ที่เกิดจากการปฏิบัติตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา	เขียนวิเคราะห์ผล ที่เกิดจากการปฏิบัติตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา ได้ถูกต้องครบถ้วน ทุกประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผล ที่เกิดจากการปฏิบัติตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา ได้ถูกต้องเกือบครบ ทุกประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผล ที่เกิดจากการปฏิบัติตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา ได้ถูกต้องบางประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผล ที่เกิดจากการปฏิบัติ ตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา ไม่ถูกต้อง
๓. การวิเคราะห์ผล ที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง	เขียนวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและปัญญาได้ถูกต้องครบถ้วนทุกประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและปัญญาได้ถูกต้องเกือบครบทุกประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและปัญญาได้ถูกต้องบางประเด็น	เขียนวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและปัญญาไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๑ - ๑๒	๙ - ๑๐	๖ - ๘	ต่ำกว่า ๖
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แบบทดสอบ **ก่อนเรียน** หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

15

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. แคว้นต่างๆ ในชมพูทวีปสมัยก่อนพระพุทธเจ้า มีการปกครองแบบใดเป็นส่วนใหญ่
  - ก. ราชาธิปไตย และเผด็จการ
  - ข. เผด็จการ และสามัคคีธรรม
  - ค. ราชาธิปไตย และสามัคคีธรรม
  - ง. ราชาธิปไตย และธรรมราชาธิปไตย
๒. ระบบวรรณะใดที่เป็นพวกนักรบ นักปกครอง
  - ก. วรรณะศูทร
  - ข. วรรณะกษัตริย์
  - ค. วรรณะไวศยะ
  - ง. วรรณะพราหมณ์
๓. สภาพสังคมชมพูทวีปมีส่วนช่วยให้เจ้าชายสิทธัตถะออกผนวชอย่างไร
  - ก. สังคมมีระบบวรรณะ
  - ข. มีความเชื่อเรื่องการบูชายันต์ที่เปียดเบียนสัตว์
  - ค. การแสวงหาสัจธรรมยังไม่ใช้หนทางพันทุกซ์
  - ง. สถานที่ที่ไปเป็นทุกซ์ มีความเป็นอยู่แตกต่างกันมาก
๔. กรุงกบิลพัสดุ์อยู่ในแคว้นใดของมัชฌิมประเทศ
  - ก. แคว้นโกศล
  - ข. แคว้นมคธ
  - ค. แคว้นสักกะ
  - ง. แคว้นโกลิยะ
๕. การปกครองแบบสามัคคีธรรมในการบริหารประเทศจะประสบความสำเร็จ ต้องใช้หลักธรรมใด
  - ก. อหิงสา
  - ข. สาราณียธรรม
  - ค. ทศพิธราชธรรม
  - ง. อปริหานิยธรรม
๖. พระพุทธเจ้าทรงเตือนพวกพราหมณ์อย่างไร ในเรื่องวรรณะ
  - ก. พราหมณ์ที่แท้คือผู้ที่อยู่ในวรรณะพราหมณ์
  - ข. พราหมณ์ที่แท้คือผู้ละกิเลสได้
  - ค. คนดีชั่วอยู่ที่ชาติตระกูล
  - ง. คนดีชั่วอยู่ที่การกระทำ
๗. นักวิทยาศาสตร์ได้สำรวจพิสูจน์ว่าแม่น้ำคงคามีคุณสมบัติใดที่ทำให้เชื่อฮิวาตโนน้ำถูกทำลายได้
  - ก. มีหินปูนมาก
  - ข. มีแคลเซียมมาก
  - ค. มีความเป็นด่างมาก
  - ง. มีความเป็นกรดมาก
๘. ทฤษฎีที่เป็นสากลที่เรียกว่า อริยสัจ ๔ สอนให้แก่ปัญหาอย่างไร
  - ก. แก่ที่ผู้ทำให้เกิด
  - ข. แก่ที่สภาพแวดล้อม
  - ค. แก่ด้วยพิธีกรรมต่างๆ
  - ง. แก่ปัญหาด้วยตนเอง
๙. สิ่งสำคัญในการแก้ปัญหา คืออะไร
  - ก. ปัญญาและศรัทธา
  - ข. ปัญญากับความเพียร
  - ค. ความขยันและอดทน
  - ง. ความพอใจและการตรวจสอบ
๑๐. คนส่วนใหญ่จะมีความตั้งใจที่จะทำความดี หลีกเลียงอบายมุข ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับอริยมรรคมี องค์ ๘ ในข้อใด
  - ก. สัมมาสติ
  - ข. สัมมาสมาธิ
  - ค. สัมมาวายามะ
  - ง. สัมมาสังกัปปะ
๑๑. ข้อใดเป็นศรัทธาที่ถูกต้อง
  - ก. ทำดีได้ดี
  - ข. ทำดีไม่ได้ดี
  - ค. ใฝ่รู้จะเรียนดี
  - ง. ขยันทำให้คะแนนดี
๑๒. คำสอนข้อใดในพระพุทธศาสนามีความเป็นสากล
  - ก. สอนให้ใช้เหตุผล
  - ข. สอนให้พึ่งตนเอง
  - ค. สอนให้เชื่อการกระทำ
  - ง. ให้ปฏิบัติทางสายกลาง
๑๓. ข้อความใดสอดคล้องกับศรัทธาในพระพุทธศาสนา
  - ก. เชื่อมั่นในหลักการที่สอดคล้องกันกับความเห็นของคนส่วนรวม
  - ข. เชื่อมั่นในคุณความดีที่ประกอบด้วยเหตุผล
  - ค. ความชื่นชมในการดำเนินงานที่ถูกต้อง
  - ง. ความนิยมในการกระทำของบุคคล
๑๔. ทะนงรู้ว่าการที่รายได้ของเขาไม่พอกับค่าใช้จ่ายในบ้านนั้น เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวใช้เงินฟุ่มเฟือยไม่อดออม ข้อความนี้สอดคล้องกับธรรมในข้อใด
  - ก. อกุศล
  - ข. आयโกศล
  - ค. อุปายโกศล
  - ง. อปายโกศล
๑๕. ขานนท์รู้ว่าการที่เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้นั้น เพราะเขาตั้งใจอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอทุกวัน แสดงว่า ขานนท์มีปัญหาในข้อใด
  - ก. ปัญญาไร้ความเจริญ
  - ข. ปัญญาไร้ความเสื่อม
  - ค. ปัญญาสร้างเหตุผลที่ถูกต้อง
  - ง. ปัญญาไร้จักษุสาเหตุความเสื่อม

เฉลย

๑. ค	๒. ข	๓. ง	๔. ค	๕. ง	๖. ข	๗. ค	๘. ก	๙. ข	๑๐. ค
๑๑. ก	๑๒. ง	๑๓. ข	๑๔. ง	๑๕. ก					

แผนการจัดการเรียนรู้

๑

ลักษณะของสังคมชมพูทวีป
ในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า

๒ ชั่วโมง

๑ สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังคมชมพูทวีปในสมัยก่อนพระพุทธเจ้ามีคติความเชื่อและแนวทางการปฏิบัติที่หลากหลายตามลัทธิและศาสนาที่ตนนับถือ

๒ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์สังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) วิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าในด้าน การเมืองการปกครองได้
- ๒) วิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าในด้านสังคมได้
- ๓) วิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าในด้านศาสนา และลัทธิความเชื่อได้

๓ สารการเรียนรู้

๓.๑ สารการเรียนรู้แกนกลาง

- ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า

๓.๒ สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

๔ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการวิเคราะห์
- ๒) ทักษะการจัดโครงสร้าง
- ๓) ทักษะการทำให้กระจ่าง

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้

๖ กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕ E)

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ

สื่อการเรียนรู้ :

- เอกสารประกอบการสอน
- บัตรภาพ

- พระอาจารย์ขออาสาสมัครนักเรียน ๓-๔ คน ออกมาเล่าถึงจินตนาการของตนว่า นักเรียนคิดว่าสังคมของคนในชมพูทวีปเป็นอย่างไร โดยใช้ประสบการณ์ความรู้ของนักเรียนที่เคยเรียนประวัติศาสตร์เกี่ยวกับทวีปเอเชีย จากนั้นนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า สภาพสังคมดังกล่าวนี้ จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ อย่างไรบ้าง เช่น
  - ปัญหาความยากจน
  - ปัญหาการแบ่งชนชั้นวรรณะ
  - ปัญหาสุขอนามัย
  - ปัญหาการคมนาคม
- พระอาจารย์ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนที่พระพุทธเจ้าจะตรัสรู้และประกาศศาสนานั้นมีความแตกต่างไปจากปัจจุบันแล้วสรุปภาพรวมในแต่ละด้านให้นักเรียนฟัง พร้อมใช้แผนที่ประกอบคำอธิบาย ดังนี้
  - ด้านการเมืองการปกครอง
  - ด้านสังคม
  - ด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนมีชีวิตอยู่ในชมพูทวีปก่อนสมัยพุทธกาล นักเรียนคิดว่าสภาพความเป็นอยู่ของตนเองจะเป็นอย่างไร
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน คุลยพินิจของพระอาจารย์ผู้สอน)

(ชั่วโมงที่ ๑)

ขั้นที่ ๒ สืบค้นคว้า

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

- หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.๔
- หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
- ห้องสมุด
- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- พระอาจารย์แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลาง ค่อนข้างอ่อน และอ่อน
- สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ในประเด็นต่อไปนี้
  - ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านการเมืองการปกครอง
  - ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านสังคม
  - ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ

๓. นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามานับที่ลงในแบบบันทึกการอ่าน

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ ๑.๑-๑.๓

คำถามกระตุ้นความคิด

๑. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาในเรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า ในประเด็นสำคัญจนมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจน จากนั้นจับคู่กันเป็น ๓ คู่ นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงาน ดังนี้ - คู่ที่
    - ๑ ทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีป
      - ด้านการเมืองการปกครอง
    - คู่ที่ ๒ ทำใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีป
      - ด้านสังคม
    - คู่ที่ ๓ ทำใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง ลักษณะของสังคมชมพูทวีป
      - ด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ
  ๒. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่คู่ของตนรับผิดชอบ และสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบของคุณเองให้เพื่อนคู่อื่นฟัง
  ๓. พระอาจารย์เฉลยคำตอบในใบงานที่ ๑.๑-๑.๓ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
  ๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- การปกครองแบบสามัคคีธรรม มีข้อดีอย่างไร
(ฝึกให้คนรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หมั่นประชุมปรึกษาหารือกัน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย)

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ ๑.๑-๑.๔

พระอาจารย์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา และการทำใบงานที่ ๑.๑-๑.๓ เกี่ยวกับลักษณะของสังคัมขมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้ามาเป็นพื้นฐานในการทำ ใบงานที่ ๑.๔ เรื่อง ลักษณะเด่นของสังคัมขมพูทวีป

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ ๑.๔

- ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบในใบงานที่ ๑.๔ หน้าชั้นเรียน ครูคอยตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง
- พระอาจารย์และนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของสังคัมขมพูทวีป และ คติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า

๗ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๒	ใบงานที่ ๑.๒	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๓	ใบงานที่ ๑.๓	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๔	ใบงานที่ ๑.๔	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย และ ใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๘.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.๔
- ๒) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - (๑) ธรรมปิฎก, พระ (ประยูรย์ ปยุตโต). ๒๕๔๑. **ธรรมบุญชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
  - (๒) ธรรมปิฎก, พระ (ประยูรย์ ปยุตโต). ๒๕๓๑. **หลักการศึกษามหาวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
  - (๓) ไพศาล วิสาโล, พระ. ๒๕๒๗. **พุทธศาสนากับคุณค่าร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทียนวรรณ.
- ๓) เอกสารประกอบการสอน
- ๔) บัตรภาพ
- ๕) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ลักษณะของสังคัมขมพูทวีปด้านการเมืองการปกครอง
- ๖) ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง ลักษณะของสังคัมขมพูทวีปด้านสังคม
- ๗) ใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง ลักษณะของสังคัมขมพูทวีปด้านศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ
- ๘) ใบงานที่ ๑.๔ เรื่อง ลักษณะเด่นของสังคัมขมพูทวีป

๘.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://th.wikipedia.org/wiki/พระพุทธศาสนา>
  - <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๒๖๒๗๔๒>

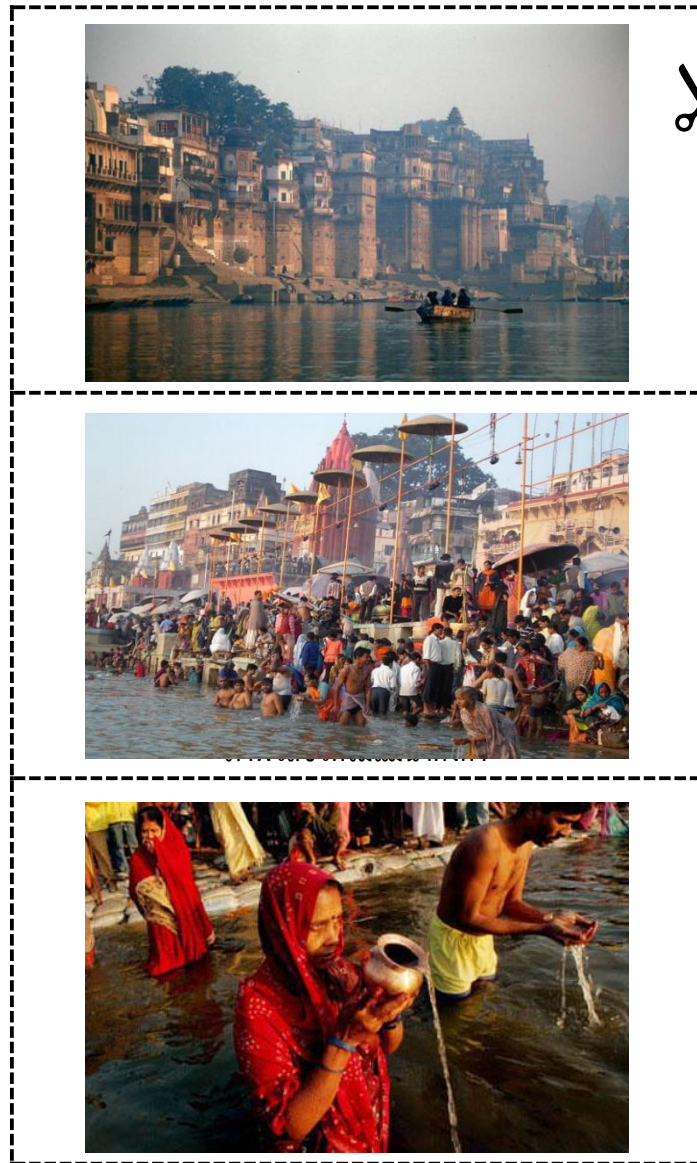

เอกสารประกอบการสอน

แผนที่แสดงแคว้นใหญ่ต่างๆ ในชมพูทวีปสมัยพุทธกาล

บัตรภาพ

- ที่มา :
1	ภาพที่ 1	http://www.siamganesh.com/ganga.html
2	ภาพที่ 2	http://www.gotoknow.org/blogs/posrs/311752
3	ภาพที่ 3	http://www.siamganesh.com/ganga.html

ใบงานที่

๑.๑

ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านการเมืองการปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

๑. แคว้นต่างๆ ที่ประกอบเป็นมัชฌิมชนบทมีกี่แคว้น อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ระบบการปกครองของแคว้นต่างๆ แบ่งเป็นกี่ระบอบ อะไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่

๑.๑

ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านการเมืองการปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

๑. แคว้นต่างๆ ที่ประกอบเป็นมัชฌิมชนบทมีกี่แคว้น อะไรบ้าง

๑๖ แคว้น ได้แก่ อังคะ มคธ กาสี โกศล วัชชี มัลละ เจติ วังสะ กุรุ ปัญจาละ มัจฉะ สุรเสนะ อัถสกะ อวันตี คันทาระ และกัมโพชะ

๒. ระบอบการปกครองของแคว้นต่างๆ แบ่งเป็นกี่ระบอบ อะไรบ้าง จงอธิบาย

๒ ระบอบ คือ ราชาธิปไตย และสามัคคีธรรม
๑) ราชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นผู้ปกครอง มีสิทธิ์ขาดในการปกครองประเทศ มีบุโรหิตเป็นที่ปรึกษาข้อราชการ ยึดหลักธรรมทศพิธราชธรรม ๑๐ และจักรวรรดิวัตร ๑๒
๒) สามัคคีธรรม เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ การบริหารประเทศแบบรัฐสภาหรือ สันธูการ มีประมุขรัฐสภาดำรงตำแหน่งตามระยะเวลาที่กำหนด การปกครองระบอบนี้จะเป็นไปได้ด้วยดีต้องยึดหลัก ๗ ประการ เรียกว่า อปรีหานิยธรรม

ใบงานที่

๑.๒

ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

๑. ระบบวรรณะของอินเดียมีกี่วรรณะ อะไรบ้าง จงอธิบาย

---

๒. มลเหตุที่ทำให้เกิดวรรณะ คืออะไร

เฉลย ใบงานที่

๑.๒

ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

๑. ระบบวรรณะของอินเดียมีกี่วรรณะ อะไรบ้าง จงอธิบาย

มี ๔ วรรณะ คือ

๑) วรรณะพราหมณ์ มีหน้าที่ติดต่อกับเทวะและกระทำพิธีกรรมทางศาสนา

๒) วรรณะกษัตริย์ มีหน้าที่เป็นนักรบ นักปกครอง

๓) วรรณะแพศย์หรือไวยสยะ ประกอบอาชีพต่างๆ แต่ระยะหลังหมายถึงพ่อค้า

๔) วรรณะศูทร คือ กรรมกร ผู้ใช้แรงงาน

๒. มลเหตุที่ทำให้เกิดวรรณะ คืออะไร

มี ๒ ทาง คือ

๑) ทางตำนาน ได้แก่

(๑) ทฤษฎีเกี่ยวกับยุค แต่ละยุคทำให้เกิดคนในวรรณะต่างๆ

(๒) ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์พหุของพระเจ้าผู้สร้าง กล่าวว่า พระพรหมเป็นผู้สร้างมนุษย์จากอวัยวะส่วนต่างๆ ของพระองค์เอง แล้วจัดวรรณะให้พร้อมกัน

๒) สันนิษฐานตามหลักวิชา สันนิษฐานว่าการแบ่งชนชั้นเดิมคงถือตามสีผิวเป็นสำคัญ

ใบงานที่

ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านศาสนา

๑.๓

หรือลัทธิความเชื่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

๑. ชาวอินเดียมีความเชื่อในเรื่องการล้างบาปอย่างไร

---

๒. คนอินเดียในสมัยพุทธกาล มีทรรศนะเกี่ยวกับโลกและชีวิตอย่างไร

---

๓. วิธีการแสวงหาสัจธรรมของชาวอินเดียในสมัยพุทธกาลเป็นอย่างไร

---

๔. ชาวอินเดียโบราณแสวงหาทางหลุดพ้นจากความทุกข์ด้วยวิธีการใดบ้าง

เฉลย ใบงานที่ ลักษณะของสังคมชมพูทวีปด้านศาสนา

๑.๓

หรือลัทธิความเชื่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

๑. ชาวอินเดียมีความเชื่อในเรื่องการล้างบาปอย่างไร

.....ชาวอินเดียเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของแม่น้ำคงคาว่า มีต้นน้ำไหลมาจากสวรรค์ทางมวยผมพระศิวะ จึงนิยมมาอาบน้ำและดื่มกิน เพื่อลบบาป เมื่อตายก็นำศพไปเผาริมน้ำแล้วลอยกระดูกและแก้วอันลงไปแม่น้ำคงคา

๒. คนอินเดียในสมัยพุทธกาล มีทรรศนะเกี่ยวกับโลกและชีวิตอย่างไร

.....มีทรรศนะเกี่ยวกับสถานภาพของโลกแตกต่างกัน บางพวกเห็นว่าโลกมีที่สุด บางพวกเห็นว่าโลกไม่มีที่สุด เกี่ยวกับการตายและการเกิด บางพวกเห็นว่าตายแล้วเกิดอีก บางพวกเห็นว่าตายแล้วสูญ

๓. วิธีการแสวงหาสัจธรรมของชาวอินเดียในสมัยพุทธกาลเป็นอย่างไร

.....มีคนบางกลุ่มปลีกตนเองออกจากบ้านเข้าสู่ป่าแสวงหาคำตอบแก่ชีวิตในรูปแบบต่างๆ แสวงหาโมกษะ (ทางหลุดพ้น) บ้างก็ตั้งตนเป็นเจ้าสำนักสอนลัทธิของตนแก่มหาชน

๔. ชาวอินเดียโบราณแสวงหาทางหลุดพ้นจากความทุกข์ด้วยวิธีการใดบ้าง

.....มี ๓ ทาง คือ

.....๑) การหมกมุ่นเสพสุขทางกามารมณ์

.....๒) การบำเพ็ญตบะ คือ ทำตนให้ลำบากด้วยการบำเพ็ญตบะต่างๆ

.....๓) การฝึกโยคะ คือ การฝึกทำจิตใจให้สงบ เพื่อให้พลังจิตควบคุมกาย ผลทำให้ได้มานสมาบัติขั้นต่างๆ เรียกว่า

.....“โยคะวิธี” ผู้ฝึกปฏิบัติวิธีนี้เรียกว่า “โยคี”

ใบงานที่

๑.๔

ลักษณะเด่นของสังคมชมพูทวีป

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะเด่นของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า แล้วตอบคำถาม

๑. ลักษณะการปกครองรูปแบบใดในสังคมชมพูทวีปที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่ายจึงจะก่อให้เกิดสันติสุขในสังคม และมีหลักในการปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนคิดว่าระบบวรรณะของอินเดียส่งผลดีหรือผลเสียต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุขหรือไม่ อธิบายเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

๓. เพราะเหตุใด ชาวอินเดียในสมัยพุทธกาลจึงต้องหาวิธีการแสวงหาสัจธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน **การนำเสนอผลงาน**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
๒	การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง				
๓	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
๔	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
๕	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๔ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	๑.๓ ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในโรงเรียน				
	๑.๔ เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน				
	๑.๕ เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตาม โอกาส				
	๑.๖ เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชน จัดขึ้น				
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๒.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	๒.๒ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง และครู				
	๒.๓ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง				
๓. มีวินัย รับผิดชอบ	๓.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบต่อการทำงาน				
๔. ใฝ่เรียนรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	๕.๒ ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	๕.๓ ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	๕.๔ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำ ผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
อยู่อย่างพอเพียง	๕.๕ วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	๕.๖ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างรอบคอบ				
	๖.๔ ทุ่มเท ทำงาน อดทน ไม่ท้อต่อปัญหาและอุปสรรค				
	๖.๕ พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๖ ชื่นชมผลงานความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	๘.๒ อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	๘.๓ รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	๘.๔ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	๔	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	๓	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	๒	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
104 - 124	ดีมาก
83 - 103	ดี
62 - 82	พอใช้
ต่ำกว่า 62	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่

๒

ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา

๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่เป็นสากล มีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง เน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด

ม.๔-๖/๕ วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีทฤษฎีเป็นสากลได้
- ๒) วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางได้
- ๓) วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ๑) พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
- ๒) พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง

๓.๒ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการสำรวจค้นหา
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการพิสูจน์ความจริง

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้

๖ กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนตามรูปแบบ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ทบทวนความรู้เดิม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

๑. พระอาจารย์ขออาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ชีวิตที่ได้รับความทุกข์มากที่สุดให้เพื่อนๆ ฟังที่หน้าชั้นเรียน พร้อมบอกวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการดับทุกข์นั้น จากนั้นให้นักเรียนคนอื่นช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า การแก้ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนาในเรื่องอริยสัจ ๔ อย่างไร
๒. พระอาจารย์อธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ผู้ที่นำหลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตนั้นย่อมจะทำให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ กรอบอริยสัจ ๔ ของพระพุทธศาสนานั้นเป็นทฤษฎีที่เป็นสากล เป็นหลักความจริงอันประเสริฐ นับว่าเป็นความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีทฤษฎีเป็นสากล มีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง เน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง
๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒

๑. นักเรียนเคยมีความทุกข์ในเรื่องใดบ้าง และสามารถแก้ปัญหาของความทุกข์ได้อย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน คุลยพินิจของครูผู้สอน)

๒. นักเรียนคิดว่า การแก้ปัญหาของนักเรียนในข้อ ๑ นั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน คุลยพินิจของพระอาจารย์ผู้สอน)

(ชั่วโมงที่ ๑)

ขั้นที่ ๒ แสวงหาความรู้ใหม่

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

๑. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.๔
๒. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
๓. ห้องสมุด
๔. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

ขั้นที่ ๓ ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ ๑.๕

คำถามกระตุ้นความคิด

- สมาชิกแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น ๓ คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันทำ ใบงานที่ ๑.๕ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ดังนี้
  - คู่ที่ ๑ ตอบคำถาม ข้อ ๑
  - คู่ที่ ๒ ตอบคำถาม ข้อ ๒
  - คู่ที่ ๓ ตอบคำถาม ข้อ ๓
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีมีคุณภavnนั้น ควรพัฒนาในด้านใด (พัฒนาปัญญาให้รู้จักความเลื่อม ความเจริญ วิธีการและสาเหตุแห่งความเลื่อม และสร้างสาเหตุแห่ง ความเจริญ)

ขั้นที่ ๔ แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ ๑.๕

- สมาชิกแต่ละคู่ในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานที่ ๑.๕ แล้วให้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
- ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ ๑.๕ สมาชิกแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมในส่วนของคำตอบที่ไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ ๕ สรุปและจัดระเบียบความรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

- สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนา โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด เสร็จแล้วนำส่งครูผู้สอน จากนั้นพระอาจารย์ตรวจสอบความถูกต้องและคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยอย่างไร จงอธิบาย (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน ดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- พระอาจารย์มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมข้อมูลข่าวสาร/ผลงาน หรือการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แสดงให้เห็นว่า มีความสอดคล้องกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา เพื่อนำมาวิเคราะห์ในชั่วโมงต่อไป

(ชั่วโมงที่ ๑-๒)

ชั้นที่ ๖ ปฏิบัติและ/หรือแสดงผลงาน

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ ๑.๖

โมเมนต์ ๒

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกข้อมูล ข่าวสาร ผลงาน หรือการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล จำนวน ๒ เรื่อง แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดในใบงานที่ ๑.๖ เรื่อง **ข้อปฏิบัติที่ยึด ทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญา**
๒. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบในใบงานที่ ๑.๖ ถ้ามีข้อบกพร่องให้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสม
๓. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน ดังนี้
  - กลุ่มที่ ๑ นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ ๒ ชื่นชมผลงานและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
  - กลุ่มที่ ๒ นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ ๓ ชื่นชมผลงานและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
  - กลุ่มที่ ๓ นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ ๔ ชื่นชมผลงานและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
  - กลุ่มที่ ๔ นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ ๕ ชื่นชมผลงานและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
  - กลุ่มที่ ๕ นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ ๑ ชื่นชมผลงานและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
๔. พระอาจารย์และนักเรียนช่วยกันเสนอแนะผลงานของนักเรียน แต่ละกลุ่ม และให้ทุกคนช่วยกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีทฤษฎีเป็นสากล มีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง เน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง

(ชั่วโมงที่ ๒)

ชั้นที่ ๗ ประยุกต์ใช้ความรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

พระอาจารย์ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาไปเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

- พระอาจารย์มอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนเขียนบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา

โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้

- ๑) การวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
- ๒) การวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการปฏิบัติตามทางสายกลางของพระพุทธศาสนา
- ๓) การวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๗ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๕	ใบงานที่ ๑.๕	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๖	ใบงานที่ ๑.๖	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย และใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และ ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	แบบประเมินบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๘.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.๔
- ๒) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - (๑) ธรรมปิฎก, พระ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). ๒๕๔๑. **ธรรมบุญชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
  - (๒) ธรรมปิฎก, พระ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). ๒๕๓๑. **หลักการศึกษามหาวิทยาลัยในพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
  - (๓) ไพศาล วิสาโล, พระ. ๒๕๒๗. **พุทธศาสนากับคุณค่าร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทียนวรรณ.
- ๓) ใบงานที่ ๑.๕ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
- ๔) ใบงานที่ ๑.๖ เรื่อง ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญา

๘.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://th.wikipedia.org/wiki/พระพุทธศาสนา>
  - <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๒๖๒๗๔๒>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบทความวิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	การวิเคราะห์ลักษณะของสังคมชมพูทวีป และ คติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า				
๒	การวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการปฏิบัติตามทาง กลางของพระพุทธศาสนา				
๓	การวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการพัฒนาศรัทธาและ ปัญหาที่ถูกต้อง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	๔	คะแนน
ดี	=	๓	คะแนน
พอใช้	=	๒	คะแนน
ปรับปรุง	=	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑ - ๑๒	ดีมาก
๙ - ๑๐	ดี
๖ - ๘	พอใช้
ต่ำกว่า ๖	ปรับปรุง

ใบงานที่

๑.๕

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามหรือเขียนคำอธิบายสั้นๆ

๑. พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่เป็นสากล หมายความว่าอย่างไร จงยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย

ทฤษฎีที่เป็นสากลของพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ ๔ หรือหลักความจริงอันประเสริฐ ดังนี้

๑) สอนว่าชีวิตและโลกนี้มีปัญหา

๒) สอนว่าปัญหาที่มีสาเหตุ มิได้เกิดขึ้นลอยๆ

๓) สอนว่ามนุษย์สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๔) สอนว่าการแก้ปัญหานั้นต้องใช้ปัญญาและความพากเพียร

(ตัวอย่างประกอบ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๒. พระพุทธศาสนามีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง หมายความว่าอย่างไร จงยกตัวอย่างประกอบ

ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางของพระพุทธศาสนา คือ มัชฌิมาปฏิปทา ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ ๘ ดังนี้

๑) ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ)

๒) ความดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ)

๓) เจรจาชอบ (สัมมาวาจา)

๔) การกระทำชอบ (สัมมากัมมันตะ)

๕) การเลี้ยงชีพชอบ (สัมมาอาชีวะ)

๖) พยายามชอบ (สัมมาวายามะ)

๗) ระลึกชอบ (สัมมาสติ)

๘) ตั้งใจมั่นชอบ (สัมมาสมาธิ)

(ตัวอย่างประกอบ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๓. การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง ตามหลักพระพุทธศาสนานั้น มีลักษณะสำคัญอย่างไร
จงอธิบายและยกตัวอย่าง

..... ศรัทธาจะนำไปสู่การพัฒนา มีลักษณะ ๓ ประการ ดังนี้

..... ๑) เชื่อมั่นในความดีงามของมนุษย์ เช่น เชื่อมั่นในความดีงามของพระพุทธเจ้า และเชื่อว่าบุคคลที่ปฏิบัติตาม
แนวของพระพุทธองค์แล้วจะบรรลุถึงความดีงามนั้นจริงก็จะปฏิบัติตาม

..... ๒) เชื่อมั่นในกฎแห่งการกระทำและผลของการกระทำ เช่น เชื่อว่าถ้าขยันเรียนและขยันอ่านหนังสือก็ย่อมได้รับ
ความรู้จากเรื่องที่อ่าน

..... ๓) เชื่อมั่นว่ามนุษย์ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำและผลของการกระทำนั้น เช่น เมื่อมีความเชื่อว่ากระทำอะไร
ไปแล้วย่อมได้รับผลของการกระทำ ก็จะทำให้รู้จักระมัดระวังตัว

..... การพัฒนาปัญญา มี ๓ ลักษณะ ดังนี้

..... ๑) ปัญญารู้จักความเสื่อม (อุปายโกศล) หมายถึง รู้ว่าอะไร คือ ความเสื่อม อะไรคือเหตุให้เกิดความเสื่อม เช่น
รู้ว่าเงินเดือนไม่พอจ่าย รู้สาเหตุว่าฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายไม่ประหยัด

..... ๒) ปัญญารู้จักความเจริญ (อภัยโกศล) หมายถึง รู้ว่าอะไร คือ ความดีความเจริญที่แท้จริง และรู้สาเหตุที่ทำให้เกิด
ความดีความเจริญนั้น เช่น รู้ว่าตนมีตำแหน่งหน้าที่การงานดี รู้สาเหตุว่ามีความขยันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่
รับผิดชอบ

..... ๓) ปัญญารู้จักวิธีการละเหตุแห่งความเสื่อมและสร้างเหตุแห่งความเจริญ (อุปายโกศล) หมายถึง รู้ทั้งสองด้าน คือ
รู้ทั้งความเสื่อมและเหตุแห่งความเสื่อม และรู้ทั้งความดีและสาเหตุที่ทำให้เกิดความดีและความเจริญ เช่น
รู้ว่าการขี้เกียจไม่ขยันทำงานจะทำให้นายจ้างรังเกียจ และรู้ว่านายจ้างชอบคนที่มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา
ก็พยายามปฏิบัติให้ได้ตามที่นายจ้างต้องการ ก็จะทำให้มีความเจริญในการทำงาน

..... (ตัวอย่างประกอบ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่

๑.๖

ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลข่าวสารมาวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

เรื่องที่ 1

ชื่อเรื่อง

(ประเด็นสำคัญ)

ที่มา

๑. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่สอดคล้องกับ
ทางสายกลางอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่เป็นการ
พัฒนาศรัทธาและปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๓. ผลของการปฏิบัติมีผลดีต่อตนเองและสังคม อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. นักเรียนได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เรื่องที่ 2

ชื่อเรื่อง

(ประเด็นสำคัญ)

ที่มา

๑. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่สอดคล้องกับ
ทางสายกลางอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๒. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่เป็นการ
พัฒนาศรัทธาและปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๓. ผลของการปฏิบัติมีผลดีต่อตนเองและสังคม อย่างไร

.....
.....
.....
.....

๔. นักเรียนได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่

๑.๖

ข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลข่าวสารมาวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

เรื่องที่ 1

ชื่อเรื่อง

(ประเด็นสำคัญ)

ที่มา

๑. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่สอดคล้องกับทางสายกลางอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่เป็นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๓. ผลของการปฏิบัติมีผลดีต่อตนเองและสังคม อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. นักเรียนได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของพระอาจารย์ผู้สอน)

เรื่องที่ 2

ชื่อเรื่อง

(ประเด็นสำคัญ)

ที่มา

๑. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่สอดคล้องกับ
ทางสายกลางอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๒. สาระของเรื่อง หรือการกระทำของบุคคล หรือการกระทำของกลุ่มคน แสดงถึง การปฏิบัติที่เป็นการ
พัฒนาศรัทธาและปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๓. ผลของการปฏิบัติมีผลดีต่อตนเองและสังคม อย่างไร

.....
.....
.....
.....

๔. นักเรียนได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....
.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของพระอาจารย์ผู้สอน)

แบบประเมิน **การนำเสนอผลงาน**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ ๔ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ ๓ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ ๒ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
๒	ความร่วมมือกันทำงาน				
๓	การแสดงความคิดเห็น				
๔	การรับฟังความคิดเห็น				
๕	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	๑.๓ ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในโรงเรียน				
	๑.๔ เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน				
	๑.๕ เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาตาม โอกาส				
	๑.๖ เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชน จัดขึ้น				
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๒.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	๒.๒ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง และครู				
	๒.๓ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง				
๓. มีวินัย รับผิดชอบ	๓.๑ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบต่อการทำงาน				
๔. ใฝ่เรียนรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	๕.๒ ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	๕.๓ ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	๕.๔ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำ ผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
อยู่อย่างพอเพียง	๕.๕ วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	๕.๖ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
๖. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	๖.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างรอบคอบ				
	๖.๔ ทุ่มเท ทำงาน อดทน ไม่ท้อต่อปัญหาและอุปสรรค				
	๖.๕ พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ				
	๖.๖ ซินชมผลงานความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	๘.๒ อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	๘.๓ รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	๘.๔ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้	๔ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้	๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้	๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้	๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐๔ - ๑๒๔	ดีมาก
๘๓ - ๑๐๓	ดี
๖๒ - ๘๒	พอใช้
ต่ำกว่า ๖๒	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

แบบบันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ ๑ นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้
ต่อไปนี้อย่างไร (ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓)

- ด้านความรู้

.....
.....

(จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....)

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

สรุปผลการประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) ประจำหน่วยการเรียนรู้

- ระดับคุณภาพดีมาก จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพดี จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ด้านคุณภาพผู้เรียน)	ร้อยละ
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	
<p>๑.๑ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ</p> <p>๑.๒ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>๑.๓ ป้องกันตนเองจากสิ่งเสียดูดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ</p> <p>๑.๔ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>๑.๕ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น</p> <p>๑.๖ สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ</p>	
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
<p>๒.๑ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร</p> <p>๒.๒ เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเวทิต่อผู้มีพระคุณ</p> <p>๒.๓ ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง</p> <p>๒.๔ ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม</p>	
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
<p>๓.๑ มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว</p> <p>๓.๒ มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม</p> <p>๓.๓ เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน</p> <p>๓.๔ ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน</p>	
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหา ได้อย่างมีสติสมเหตุผล	
<p>๔.๑ สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง</p> <p>๔.๒ นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง</p> <p>๔.๓ กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ</p> <p>๔.๔ มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ</p>	
มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
<p>๕.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์</p> <p>๕.๒ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์</p> <p>๕.๓ ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์</p> <p>๕.๔ ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์</p>	
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
<p>๖.๑ วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ</p> <p>๖.๒ ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง</p> <p>๖.๓ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>๖.๔ มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ</p>	